

Richtlijnen monsternamen van Grondmonsters in onbedekte teelten

In deze richtlijn staan de wettelijke eisen van grondbemonstering beschreven en de handleiding voor het zelf nemen van grondmonsters.

1 Wettelijke grondbemonsteringen

Wettelijke grondbemonstering voor Derogatie, Fosfaatdifferentiatie en Fosfaatreparatie vindt plaats volgens de 5 ha-methode of gestratificeerd. Bij percelen kleiner dan 5 ha wordt het monsters volgens het eigen bemonsteringsprotocol gestoken. Dat kan zijn het de W-methode, de zigzagmethode of de kruislingse monsternamen, zie paragraaf 2. Percelen groter dan 5 ha worden bemonsterd volgens de gestratificeerde methode.

1.2 Derogatie:

Doel: Veehouders kunnen meer dierlijke mest per ha uitrijden (250 kg N in plaats van 170 kg N per ha)
Analyse op fosfaat (Pw / P-Al / P-PAE) en NLV, monsternamen door een bevoegd persoon, dus niet door de boer zelf.

Wetgeving: de analyse uitslagen van de grondmonsters zijn maximaal 4 jaar geldig op basis van analysedatum 1 februari..

Opmerking: niet alle veehouders doen mee met Derogatie, de meerderheid wel. Wie meedoet met derogatie dient om de 4 jaar grondmonsters te nemen.

1.3 Fosfaatdifferentiatie:

Doel: bemonstering is vrijwillig, wordt er niet bemonsterd op fosfaat dan valt het perceel automatisch in de klasse met de laagste fosfaatgebruiksnorm.

Analyse op fosfaat (Pw / P-Al / P-PAE) monsternamen door een bevoegd persoon, dus niet door de boer zelf.

Wetgeving: de analyse uitslagen van de grondmonsters zijn maximaal 4 jaar geldig op basis van datum bemonstering per 15 mei

Opmerking: Een veehouder die niet meedoet met derogatie kan wel meedoen met fosfaatdifferentiatie. Ofschoon de bemonsteringsdatum officieel voor 15 mei hoort te liggen willen de meeste boeren uiterlijk in de maand februari of maart de bemonstering, omdat zij in maart de (fosfaat)kunstmest willen gaan strooien. Als een veehouder met Derogatie meedoet geldt dat tevens voor de Fosfaatdifferentiatie. Omgekeerd geldt dit niet, het analysepakket van fosfaatdifferentiatie mist namelijk NLV.

1.4 Fosfaatreparatie:

Doel: in het geval van zeer lage fosfaattoestanden bestaat de mogelijkheid tot fosfaatreparatie

Analysepakket: Pw en P-Al, monsternamen door een bevoegd persoon, dus niet door de boer zelf.

Wetgeving: de analyse uitslagen van de grondmonsters zijn maximaal 4 jaar geldig op basis van bemonstering per 15 mei.

Opmerking: Een veehouder die niet meedoet met Derogatie kan wel meedoen met de fosfaatreparatie. Ofschoon de bemonsteringsdatum officieel voor 15 mei dient te liggen, willen de meeste boeren de bemonstering in de maand februari en maart uitvoeren omdat zij in maart de (fosfaat)kunstmest willen strooien.

Monsternamenprotocol: Bemonstering volgens de gestratificeerde methode, de 5 ha methode is niet toegestaan.

2 Handleiding grondmonsters nemen (niet wettelijk)

Deze handleiding is bruikbaar voor:

Akkerbouw	tuinbouw	boomteelt	fruitteelt
Groentetuin	siertuin	grasland	paardenwei
Schapevelden	sportveld	gazon	golfterrein

2.1 Bemonsteringsdiepte

Bemonsteringsdiepte algemeen grondonderzoek

akkerbouw, tuinbouw, boomteelt, fruitteelt, groentetuin, siertuin:
grasland, paardenwei, sportvelden, gazon en golfterreinen:

25 à 30 cm diepte, 30 steken
5 à 10 cm diepte, 30 steken

Bemonsteringsdiepte stikstofonderzoek

Hoe diep u moet steken is afhankelijk van de bewortelingsdiepte van het gewas. Grofweg kun je zeggen bewortelingsdiepte is steekdiepte. Op de monsterzakken staat een tabel met steekdieptes.

Bemonsteringsdiepte aaltjesonderzoek

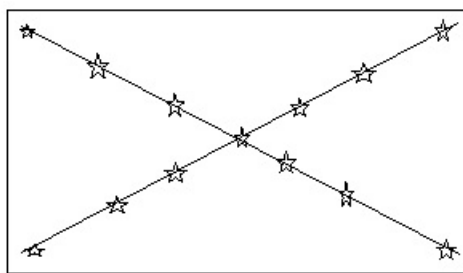
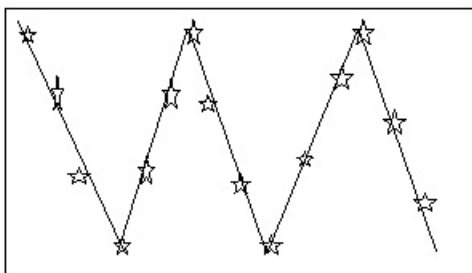
- 25 à 30 cm diepte, 60 steken

2.2 Hoeveelheid monstermateriaal

De minimale hoeveelheid is 300 gram grond

2.3 Perceelsgrootte

Hoe kiest u de juiste perceelsgrootte voor een grondmonsters? De standaardprocedure is één monster per 2 ha. Heeft u een groter perceel en u besluit één monster te nemen, zoek dan een representatief stuk uit dit perceel ter grootte van 2 ha. Als het perceel egaal is wat betreft profielopbouw, voorvrucht en grondbewerking worden monsters gestoken van het gehele perceel. Wendakkers en afwijkende plekken niet bemonsteren.

Loop zigzag (in 5 slagen) over het te monsteren perceel, of kruislings.

2.4 Wanneer grondmonsters nemen

In deze paragraaf bespreken we wat de optimale periode is om grondmonsters te steken. En welke fluctuaties er in de bodem kunnen optreden als gevolg van weers- en seizoensinvloeden.

Dierlijke mest:

De periode tussen het tijdstip van toepassing van organische mest en het bemonsteringstijdstip moet minimaal 6 weken zijn.

Aantal steken en steekdiepte: 25 à 30 cm diepte, 30 steken

Frequentie: 1 maal per bouwplancyclus (b.v. 1 maal per 4 jaar)

Periode: Na de oogst van de graanteelt (augustus of september). Of na de oogst van het gewas waarop de minste P of K bemesting is uitgevoerd. Maak en gewoonte van het in een vast maand steken van grondmonsters. Op deze manier kunt u de uitslagen met elkaar vergelijken, u heeft dan niet te maken met de storende fluctuaties van de gehalten. Seizoensinvloeden veroorzaken fluctuaties in de gehalten.

Bijzonderheden: P en K zijn vrij sterk gebonden aan de grond. Het is afhankelijk van de grondsoort. P spoelt op kleigronden nagenoeg niet uit. K is iets mobieler. Het K gehalte kan iets verminderd zijn na natte perioden. Let op na de teelt van een vlinderbloemig gewas gaat het Pw-getal sterk omhoog.

2.4.1 Stikstofonderzoek

Aantal steken en steekdiepte: De bemonsteringsdiepte hangt af van de bewortelingsdiepte van het gewas. Het aantal steken hangt af van de bemonsteringsdiepte. Zie daarvoor de tabel.

Bemonsterings diepte	30	40	50	60	70	80	90	100	cm
aantal steken	30	23	18	15	13	12	11	10	steken

Frequentie: Jaarlijks

Periode:

Akkerbouwgewassen: februari en maart. (lang groeiseizoen) Niet te vroeg in het voorjaar omdat er door neerslag nog stikstof kan uitspoelen. Maar niet te laat omdat er eind maart, al mineralisatie gaat optreden. Dit gebeurt bij een langere periode met vrij hoge temperaturen.

Tuinbouwgewassen: vlak voor de teelt. (kort groeiseizoen)

Bijzonderheden: stikstof spoelt makkelijk uit. Na langere periodes met veel regen spoelt stikstof naar diepere grondlagen. Het geeft veel inzicht om b.v. voor wintertarwe in 2 lagen grondmonsters te nemen. B.v. 0-30cm en 30-60 cm.

Fluctuatie in gehalten: In de maanden mei en juni komen sterk fluctuerende gehalten voor. Door het opnemen en afgeven van stikstof door het bodemleven.

2.4.2 Aaltjesonderzoek

Bemonstering: Voor bemonstering voor het aaltjesonderzoek wordt een maximale oppervlakte van 2 ha per monster aangehouden. De bemonsteringsdiepte bedraagt 25 à 30 cm . De bouwvoor dient hierbij systematisch bemonsterd. Per monster 60 steken.

Bemonsteringstijdstip: Van herfst tot en met april in het jaar voorafgaande aan de teelt van het meest aaltjesgevoelige gewas.

2.5 Behandeling van het grondmonster

U kunt de monsters verpakken in een stevige doos en opsturen per post of pakketdienst naar:

Normec Groen Agro Control
Distributieweg 1
2645 EG DELFGAUW

Laat geen monsters voor langere tijd staan op warme plaatsen of b.v. in een warme kofferbak. Bouwlandboor, duimspatel en monsterzakken zijn beschikbaar wanneer u zelf monsters wil steken. Informeer hiernaar door ons een mail te sturen naar j.degeus@agrocontrol.nl of via de telefoon: 015 25 72 511.

2.5 Uitslag

De uitslag voor N-mineraalonderzoek is binnen vier dagen in huis. De uitslag voor algemeen grondonderzoek binnen 14 dagen na ontvangst van de monsters.